

2. A los efectos previstos en el artículo 24 del Reglamento General de Recaudación (Real Decreto 939/2005, de 29 de julio), se pone en conocimiento de los contribuyentes y demás interesados que la Agencia Tributaria de las Illes Balears (a la que corresponde la función recaudatoria) procederá al cobro, en período voluntario, de la tasa por matrícula anual de cotos privados de caza de la Consejería de Medio Ambiente y Movilidad correspondiente al ejercicio 2010, en el plazo, horario y lugares que se indican a continuación:

Plazo de ingreso: del 1 de junio al 2 de agosto, ambos inclusive.

Horario: de lunes a viernes laborables, de 8.30 a 13.30 horas.

Lugares de ingreso:

Localidad: Palma

Oficina de recaudación: c/ Francesc de Borja Moll, 22; 07003 Palma.

Oficina de recaudación: c/ Antillón, 19 A; 07006 Palma.

Localidad: Alcúdia

Oficina de recaudación: c/ Serra, 30; 07410 Alcúdia.

Localidad: Andratx

Oficina de recaudación: av. de la Cúria, 1; 07150 Andratx.

Localidad: Capdepera

Oficina de recaudación: c/ Col-legi, 7; 07580 Capdepera.

Localidad: Felanitx

Oficina de recaudación: c/ Perelló, 4 bajos; 07200 Felanitx.

Localidad: Inca

Oficina de recaudación: c/ Sant Domingo, 16; 07300 Inca.

Localidad: Llucmajor

Oficina de Recaudación: c/ Bons Aires, 6; 07620 Llucmajor.

Localidad: Manacor

Oficina de recaudación: Ronda de l'Institut, 18 07500 Manacor.

Localidad: Marratxí

Oficina de recaudación: c/ Gabriel Fuster, 3; 07009 Marratxí.

Localidad: Muro

Oficina de recaudación: c/ Peix, 17; 07440 Muro.

Localidad: Pollença

Oficina de recaudación: c/ Ramón y Cajal, 2; 07460 Pollença.

Localidad: Sa Pobla

Oficina de recaudación: c/ l'Escola, 10, local B; 07420 Sa Pobla.

Localidad: Sant Llorenç des Cardassar

Oficina de recaudación: c/ Gabriel Carrió, 12; 07530 Sant Llorenç des Cardassar.

Localidad: Santa Margalida

Oficina de recaudación c/ Joan Monjo March, 23; 07450 Santa Margalida.

Localidad: Santanyí

Oficina de recaudación: c/ Centre, 28; 07650 Santanyí.

Localidad: Ses Salines

Oficina de recaudación: plaça Major, 1; 07640 Ses Salines.

Localidad: Son Servera

Oficina de recaudación: plaça de Sant Ignasi, 2; 07550 Son Servera.

Los contribuyentes que hayan recibido el aviso de pago pueden pagar presentando el aviso en cualquiera de las oficinas de recaudación señaladas. Asimismo, puede realizar el pago en cualquier oficina de la siguientes entidades: Banca March; Banco de Crédito Balear; 'Sa Nostra', Caixa de Balears; Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 'la Caixa'; 'Colonya', Caixa de Pollença, i Caixa Rural de Balears.

El pago también se puede realizar de forma telemática a través de Internet en la página www.atib.es (mediante el servicio de banca electrónica de las entidades colaboradoras Banca March, 'Sa Nostra', Caixa de Balears i Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 'la Caixa', o con tarjeta de crédito y de débito, con independencia de la entidad emisora de la misma). Asimismo se puede pagar de forma automática mediante el código de barras que figura en el anverso del aviso de pago, a través de los cajeros automáticos de 'Sa Nostra', Caixa de Balears y en las terminales Servicaixa de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 'la Caixa'.

Los contribuyentes que no hayan recibido el aviso de pago deberán hacerlo efectivo en cualquiera de las oficinas de recaudación señaladas, en los plazos y en el horario mencionados anteriormente.

Los recibos cuyo pago hubiese sido domiciliado en una entidad bancaria serán remitidos a las respectivas entidades para su cargo en las cuentas de los contribuyentes. Se recuerda la conveniencia de hacer uso de las modalidades de domiciliación de pago y de gestión de abono de los recibos a través de entidades bancarias, de conformidad con lo establecido en el Reglamento General de Recaudación (artículos 25.2 y 38).

Se advierte a los contribuyentes que, de acuerdo con lo previsto en el artículo 161 de la Ley 58/2003, de 17 de diciembre, General Tributaria, transcurrido el plazo de ingreso en voluntaria señalada anteriormente se iniciará el período ejecutivo, lo que determinará la exigencia del recargo correspondiente y, en su caso, de los intereses de demora y de las costas que se produzcan.

Palma, 14 de mayo de 2010

Directora de la Agencia Tributaria de las Illes Balears
María Antonia Truyols Martí

— o —

Secció II - Consells Insulars

Mallorca

Num. 11430

Acord de la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric, de data 23 d'abril de 2010, d'incoació de l'expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de conjunt històric, a favor del nucli de Sineu.

A la reunió del proppassat 15 de setembre de 2008, la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric, sobre l'expedient de referència va acordar el següent:

I. Incoar l'expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de conjunt històric d'Orient (Bunyola), la descripció, la delimitació i l'entorn de protecció del qual figuren als informes tècnics del cap de secció de Béns Culturals i cap de secció d'Arquitectura de dia 1 de setembre de 2008, l'informe tècnic de l'arquitecta de data 27 d'agost de 2008, el tècnic de patrimoni etnològic de data 13 d'agost de 2008 i la tècnica arqueòloga de 27 d'agost de 2008, els quals s'adjunten i formen part integrant del present acord.

II. Suspense la tramitació de les llicències municipals de parcel·lació, d'edificació o d'enderrocament en la zona afectada i, també, la suspensió dels efectes de les llicències ja concedides. Qualsevol obra que calgui realitzar en l'àmbit afectat per la incoació haurà de ser prèviament autoritzada per la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric.

Aquesta suspensió dependrà de la resolució o de la caducitat del procediment.

Tot això de conformitat amb els punts 3 i 4 de l'article 8 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

L'acord de declaració s'haurà d'adoptar en el termini màxim de vint mesos comptadors des de la data d'iniciació del procediment, el qual caducarà si un cop transcorregut aquest termini se sol·licita s'arxivin les actuacions i si en els trenta dies següents no se'n dicta resolució. Caducat el procediment, no es podrà tornar a iniciar en els tres anys següents, llevat que ho demani el titular del bé, de conformitat amb l'article 10 punt 6 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre PHIB.

Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableixen la Llei 12/1998 PHIB i la normativa concordant.

Tot plegat sense perjudici del tràmit d'audiència als interessats, inclòs l'Ajuntament de Bunyola, previst a l'article 9.3 de la LPHIB 12/1998, així com del període d'informació pública, i en definitiva, de la resolució de l'expedient.

III. Notificar aquesta resolució als interessats, a l'Ajuntament de Bunyola i al Govern de les Illes Balears.

IV. Publicar aquest acord d'incoació al Butlletí Oficial de les Illes Balears, i en el Boletín Oficial del Estado i anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears i a la vegada comuniqui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.

Tot això, de conformitat amb el que estableix l'article 7 i següents reguladors del procediment de declaració de béns d'interès cultural de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

A més a més, sense perjudici del tràmit d'audiència als interessats, inclòs l'Ajuntament afectat, previst a l'article 9 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, així com del període d'informació pública, i en definitiva, de la resolució de l'expedient.

El trasllat d'aquest acord es fa a reserva de l'aprovació de l'Acta.

Palma, 8 d'octubre de 2008

El secretari delegat de la Comissió Insular
d'Ordenació del Territori, Urbanisme
i Patrimoni Històric
Miquel Barceló Llompart

Annex 1: (Es publica com a annex un extracte de l'informe tècnic del cap de secció de Béns Culturals, de la cap de secció d'Arquitectura i de la tècnic de Patrimoni Artístic de dia 15 de març de 2010. Els informes íntegres a què fa referència l'apartat I de l'acord d'incoació, consten a l'expedient administratiu núm. 9/08. Aquest expedient es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Pl. De l'Hospital, 4, 07012 de Palma) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic

de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

1. INTRODUCCIÓ

El nucli urbà de Sineu que avui coneixem, resultat de la constant ocupació d'aquest territori, constitueix un dels nuclis històrics més rellevants de Mallorca, amb una trama urbana d'origen medieval i amb un elevat grau de protecció, on es troben interessants exemples d'arquitectura popular junt a edificis significatius de l'arquitectura civil i religiosa.

L'interès en la preservació d'aquest nucli feu que el Pla Territorial de Mallorca (PTM), aprovat pel Ple del Consell de Mallorca el 13 de desembre de 2004, a la seva disposició addicional primera, preveïés la declaració, en virtut de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, del nucli de Sineu amb la màxima protecció que atorga la legislació patrimonial, la de Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric.

L'ajuntament de Sineu, d'acord amb la proposta del PTM va remetre, el 7 de gener de 2008 (Reg. Gen. CIM núm. 233), sol·licitud al Consell de declaració de Sineu com a Conjunt Històric.

Per tal d'obtenir una imatge global d'aquest nucli antic, amb l'objectiu d'establir la descripció de l'element i poder arribar a la delimitació tant del propi BIC com del seu entorn de protecció, així com a fixar els principals criteris de protecció, s'han analitzat per part dels tècnics d'aquesta Direcció Insular de Patrimoni Històric els diferents factors que configuren el nucli urbà com són la seva evolució en el transcurs del temps, la tipologia i estructura dels seus carrers i habitatges, que configuren la morfologia urbana, aspectes de visuals i l'estat de conservació.

D'aquest anàlisi, del que s'han fet memòries tècniques per part de la tècnica en patrimoni artístic (Francesca Tugores), arquitecta (Maria Luisa Martínez) i tècnica arqueòleg (Helena Inglada), es poden extreure els trets principals que motiven i justifiquen la protecció d'aquest nucli amb la seva declaració com a BIC amb categoria de Conjunt Històric. A partir d'ells s'ha elaborat el present informe.

2. MEMÒRIA HISTÒRICA I DESCRIPTIVA

2.1. Memòria històrica

En el terme municipal de Sineu s'hi localitzen prop de 50 jaciments, d'època prelatiniàtica (com les coves de Conills, Son Mas, etc.), talaiòtica (talaiots de Bernadins, Son Alcaines, etc.) o jaciments com Es Clapers on es documenta una poblament talaiòtic que perdurà fins a època romana.

L'origen de Sineu és segurament anterior a l'època islàmica, però no sembla que la possible existència d'un nucli anterior a aquesta època hagi influït en el desenvolupament del nucli urbà que avui coneixem.

Durant l'època islàmica Sineu va assolir certa importància, i era cap d'un dels dotze districtes en que es dividia l'illa, comprenent els termes actuals de Petra, Sant Joan, Lloret i Vilafranca. Aquesta rellevància també es demostra pel fet que al llibre del Repartiment se'l defineixi com a 'vila' i no com a alqueria o rafal.

No és possible ara pera ara, ni pel material recollit ni pel nivell d'estudi i coneixement de les fonts, saber detalladament com era el nucli urbà del Sineu islàmic. No obstant, les referències documentals assenyalen l'existència d'una mesquita, l'alçàsser, la necròpolis, els banys i un gran nombre de 'cases sarraïnes', el que ha dut a molts autors a localitzar la ubicació de la mesquita o l'alçàsser al lloc on s'ubiquen actualment l'església o el Palau.

Partint de les escasses restes arqueològiques trobades a la illeta actualment limitada pels carrers Salvà, Major, Bous, pintor Pons Frau, Major i la Plaça, cal suposar que el nucli islàmic es situaria a la zona limitada per l'església a l'oest i el Pou dels Horts a l'est, seguit la cota superior del turó sobre el que s'assenta el poble actual.

Altres elements que ajudarien a acceptar aquesta hipòtesi són, segons alguns historiadors: la presència de la necròpolis islàmica (posteriorment el fossar cristià) just en aquest espai, la proximitat de les zones de conreu irrigat i el fet que els edificis més representatius després de la conquesta es situïn a l'altra costat del nucli, de la plaça cap a l'oest, situant-se a la vora del nucli urbà però mantenint les 'cases sarraïnes' alguns temps com a vivendes dels nous pobladors.

En el Repartiment, Sineu correspongué a la Porció Reial, i va convertir-se en una de les viles principals de Mallorca, fet que a dut a alguns historiadors a parlar de la 'capitalitat de Sineu'. Aquesta importància es manifesta en la construcció d'edificis que serviren com a seu per a institucions relacionades amb la

monarquia o edificis per a institucions feudals. També es reflecteix en la presència per exemple, d'importants càrrecs de l'administració del moment, com el Veguer de fora, que per ordre del Rei Sañç residia a Sineu, o pel fet que el plenari del Sindicat de Fora, que aplegava els consellers de la part forana, es reunia des de la seva fundació a Inca i Sineu alternativament.

Entre els edificis més importants d'aquesta època cal destacar la construcció del Palau el 1309, per a residència reial secundària; la parròquia, citada per primera vegada el 1242, o el Consell Municipal, que va ocupar l'edifici de l'Hospital, fundat el 1240.

Seguint la documentació del segle XIV pot situar-se a l'espai comprès entre aquests edificis un important nombre d'edificis administratius i comercials. Entre aquests trobam: la carnisseria, la peixateria, la quartera, el banc de l'oli, el forn del rei, el Cellar del Bisbe, la Cort reial i l'Escrivania reial.

Com a espais urbans destaquen el conegut actualment com a Mercadal, on ja se celebrava el mercat durant el segle XIII, confirmat pels privilegis de Jaume II de Mallorca (1306) i de Pere IV (1366); i el Fossar (antiga necròpolis musulmana) on durant tota l'edat mitjana compartien l'espai el cementiri, tancat dins un recinte murari, les eres, el mercat de bestiar i una sèquia que abastia els abeuradors de les bèsties. Al segle XV s'afegeix a aquest variat conjunt un altre pou, denominat del Triquet.

L'ordenació urbana de Sineu no pareix que fos afectada per les Ordenacions de Jaume II, sinó que es va anar estructurant de manera orgànica entorn de les seues institucionals abans mencionades, i a base de reconstruccions de les antigues cases islàmiques.

Cal destacar dos exemples d'arquitectura medieval domèstica: Son Torelló (C/ Torelló 1) i Can Gili (c/ Major 13). Es tracta d'edificis de dues plantes i tres aiguavessos, el darrer ocupat per l'escala, amb una planta noble decorada segons la moda del moment (pintures murals a Can Gili, finestra geminada i relleus escultòrics a Son Torelló). La planta baixa s'usava com a magatzem (Can Gili) o com a celler (Son Torelló).

Al llarg del XIV Sineu es consolida com una de les viles més importants de l'illa, gràcies al camí reial de Palma (una de les vies de comunicació més important de Mallorca, que facilitava la comercialització de productes agraris a Ciutat i ajuda a consolidar el seu mercat setmanal). Al llarg del segle XV, emperò, el municipi patí constants crisis de subsistència per males collites, com a d'altres municipis de la Part Forana, que durarà fins ben avançat el segle XVI. D'aquí que la vila tingués un paper important en l'Aixecament Forà (1450-53).

Aquestes circumstàncies dugueren també importants crisis demogràfiques, de manera que l'any 1329 tenia 4.420 habitants, i el 1510 la població es reduïa a 1355 habitants. Aquesta evolució demogràfica porta paralització del creixement urbà.

A la segona meitat del segle XVI es dona un nou moment de creixement de la població, amb una lleu ampliació del nucli urbà acompanyada de la construcció de les posades de possessió d'entre les que cal considerar una excepció, la Posada de Defla, situada a la plaça des del segle XIV. Entre les posades més destacables cal citar les de Son Emperador, Son Serra de Marina, Sa Bastida, Son Arnau i Son Garriga. La majoria d'aquestes es situen al nord de la vila, resseguint l'eix marcat pel carrer dels Bous i marcant un nou límit del teixit urbà.

Juntament amb aquesta implantació de les posades, es dona un important increment de l'espai dedicat a l'església i les ordres religioses, amb l'ampliació de l'església, la fundació el 1583 del Convent de les monges Concepcionistes i el 1667 de l'església i el Convent dels Mínims.

El segle XVII tornà a significar una important recessió demogràfica degut a la pesta (1652), tornant a augmentar la població i el nucli a finals del segle XVIII, quan s'inicià la urbanització del Calvari i el molinar.

Durant els segle XIX i XX, malgrat no hagi estudis en profunditat, es pot assenyalar un creixement en direcció est i oest, amb barris com la Bonanova, iniciat al voltant de 1870, i cap a l'extrem de l'estació i al voltant de Es Fossar.

2.2. Memòria descriptiva

El paisatge de Sineu ve configurat per una sèrie de turons, amb orientació sud-oest a nord-est, majoritàriament a la banda sud-oriental. Al bell mig d'aquesta disposició orogràfica, es troba un turó allargassat, de 146 m. d'altitud, que va perdre altura de l'oest cap a l'est, on es situa la vila, l'únic nucli poblacional del terme municipal, que ocupa unes 75 ha de superfície urbana i amb una baixa densitat d'habitants, 53,8 hab/km².

De manera general, es podria dir que el nucli presenta una estructura medieval, mononuclear, amb una distribució allargassada, adaptada a la topografia, amb dos pols que han anat configurant i definint al llarg del temps el

nucli: l'església i el Palau

La trama urbana

Una de les característiques més destacables de Sineu és que tant la seva estructura urbana com arquitectònica reflexa en gran mesura la seva evolució des de l'Edat Mitjana.

Les illetes que s'han format en el lloc on en temps d'època islàmica es trobaven els primers edificis, constitueixen avui dia el centre històric de la vila que, dins el conjunt, se situen a l'indret més elevat topogràficament. La trama urbana està constituïda per uns eixos principals que s'han anat desenvolupant a partir dels camins i vies de comunicació vinculats amb l'activitat comercial i de mercat des de l'edat mitjana. En aquests eixos és on s'han configurat també els espais públics i places més significatius del nucli, tant per les seves funcions (mercat, fossar) com per la seva estructuració, com són la Plaça, Es Mercadal, Plaça dels Reis de Mallorca i Es Fossar. Aquests eixos principals es comuniquen amb una estructura amb carrers estrets i irregulars.

A més a més, cal comentar també que no s'observa en aquest entramat urbà l'obertura de grans eixos o la presència d'importants operacions d'esponjament. Aquest ha estat un factor que ha contribuït a que arribés fins als nostres dies una trama urbana amb fortes reminiscències medievals.

El teixit edilici

Pel que fa al teixit edilici aquest ve caracteritzat per un gran equilibri general, amb immobles de tipologies tradicionals, només trencat de forma puntual per edificacions alienes, tant formalment com pel seu major tamany. Tot i la seva mescla tipològica i cronològica, el teixit presenta una homogeneïtat, amb habitatges de planta rectangular, de planta baixa i una crugia, amb coberta de teules, d'un vessant inclinat a la façana principal, caracteritzada per buits distribuïts de manera regular i simètrica a partir d'un portal centrat i finestres laterals. Junt a aquesta tipologia més simple, també hi predominen els habitatges de planta rectangular, amb dues crugies i dues o tres plantes, amb coberta de teules i dues vessants.

Edificis i elements singulars

Juntament amb aquesta arquitectura de tipologia més popular coexisteixen edificis significatius de l'arquitectura civil i religiosa dels que podríem destacar:

L'església parroquial de Santa Maria de Sineu dels segles XVI-XVII amb façana de goticitat austera. El portal major presenta quatre arquivoltes ogivals. Hi ha un finestró apuntat a cada costat del portal major i un òcul damunt el portal. El campanar és exempt i de planta quadrada, es comunica amb el cor del temple amb un pont, conegut com de Santa Bàrbara. L'interior de l'església s'estructura amb nau única amb capelles laterals.

La Rectoria es troba adossada a l'església, vora el portal lateral barroc i davant el cementiri primitiu, actualment ocupat per la plaça de Sant Marc.

L'edifici té alçat de tres plantes amb portal de llinda. Una reforma recent de la Rectoria ha permès recuperar diversos arcs i pilastres.

L'antic Convent de Jesús Maria. Actualment ocupat per serveis administratius municipals. La façana principal té alçat de dues plantes. El portal de l'antic convent, actualment entrada de l'ajuntament, és d'estil barroc. A la planta baixa hi ha finestres atrompetades, mentre que les de la planta superior són quadrangulars.

L'església del convent dels Mínims. Forma part del convent de Jesús Maria, però manté l'ús religiós. La façana del temple es troba dividida en tres cossos mitjançant pilastres. El portal és de llinda, amb un trencadís en forma de cornisa lineal. L'interior de l'església mostra una planta de nau única amb tribuna i quatre capelles laterals a cada costat. La coberta és de volta de canó amb llunetes, dividida en cinc trams més els dos segments del presbiteri.

El monestir Concepcionista (antic Palau dels Reis de Mallorca). El conjunt que ens ha arribat mostra alhora elements de palau fortificat i de convent de clausura estricta. De l'interior, destaca la torre de l'homenatge; és de planta rectangular i apareix coronada per quatre merlets. Conserva encara el pati major, anomenat antigament pati d'amres. Té una església d'estil barroc amb el campanar situat a l'esquerra de la façana de l'església.

Can Gacies. Data de mitjan del s. XVII. De dues plantes i porxo amb coberta de dues vessants. A la façana destaca el portal forà rodó adovellat. Al capdamunt del portal forà, a l'altura del primer pis, hi ha la balconada moderna amb dos portals, enmig dels quals hi ha l'escut de la família Gacies. Al lateral de ponent, que mira a la plaça dels Reis de Mallorca, s'hi obre el pati de les cases, amb un jardinet.

L'Hospital i l'oratori de Sant Josep possiblement fou fundat a l'any 1240. L'Hospital, que fou reconstruït l'any 1921 amb elements originals, mostra una façana organitzada a partir d'una divisió tripartida establerta per quatre pilastres i amb ornamentació de reminiscències modernistes. A l'oratori, de planta rec-

tangular i coberta de canó amb llunetes, encara se conserven restes gòtiques originals de la primera edificació.

Celler del Bisbe. Segons tradició, aquesta casa fou residència del bisbe de Mallorca en temps del rei Jaume II, i dels canonges que l'acompanyaven. La façana de l'edifici té un alçat de dues plantes, i en destaca la finestra renaixentista del primer pis, amb festejadors de pedra acarats, a l'interior.

Botiga de la Confraria de la Verge dels Pobres. El conjunt format per l'antiga Confraria i l'edifici, dit s'Hostal, presenta façana amb dues plantes i porxo. A la planta baixa, el portal apareix a la dreta i actualment és allindanat. Al primer pis hi ha una finestra conopial lobulada, d'estil gòtic.

La quartera era el dipòsit oficial de cereals de la vila. És un edifici senzill de planta quadrangular, amb alçat d'una planta. La façana del portal del Bisbe té portal de llinda, aixecat damunt dos graons i dues finestres a cada costat del portal. La façana del carrer de sa Quartera té la mateixa estructura que la del carrer del Bisbe.

La Seu de la Cúria Reial té la façana principal de tres plantes, de pedra de Santanyí. El portal principal era d'arc rodó, del mateix material, i fou retallat i convertit en portal de llinda. El primer pis ve marcat actualment per una balconada moderna. El segon pis mostra un porxo amb 13 pilarets octogonals.

Son Garriga i Can Dameto. El casal anomenat Can Dameto té façana amb alçat de dues plantes, aixecada davant una carrera amb empedrat. Presenta portal d'arc rodó adovellat, damunt del qual hi havia, antigament visible, una finestra coronella, ara cegada. Aquesta casa temps enrere formava una unitat amb Son Garriga.

La casa anomenada Son Garriga, té una façana estreta, amb alçat de dues plantes, portal forà d'arc rodó adovellat i una finestra renaixentista. L'interior conserva el celler.

Can Servera. El casal té tres plantes d'alçat i portal principal de llinda. A la segona planta hi ha tres finestres balconeres, mentre que al porxo s'hi arreglaren sis finestrons apaïrats. Actualment Can Servera és el local de l'hotel denominat 'El León de Sineu'.

Ca Don Enric d'Espanya presenta un mur de gruix considerable amb merlets i portal forà amb un arc escarser. La façana és neogòtica, amb tres plantes d'alçat. La part posterior s'aixeca davant el Fossar; té alçat de quatre plantes i presenta el mateix llenguatge arquitectònic que la façana principal.

Son Torrelló és una casa gòtica de dues plantes i coberta a dues vessants. A la façana destaca el portal rodó adovellat a planta baixa i una finestra coronella damunt el portal. Interiorment destaquen els arcs carpanells, l'escala i el celler amb voltes de creuer.

Can Gili, probablement del s. XIII, té dues plantes; el portal és de llinda, situat a la dreta del frontis. A l'esquerra del portal hi ha una finestra cegada i més enllà una finestra rectangular; han desaparegut els brancals amb forma de columneta que la devien completar. Té importants pintures murals a la primera planta, que formen un dels conjunts més importants de Mallorca d'aquest tipus de decoració mural.

L'ocupació de l'espai al llarg del temps, així com la importància i significació del nucli de Sineu com a centre comercial i polític han fet que s'hagin anat creant places i espais a la confluència dels carrers que ajuden a configurar i definir l'espai urbà. Com ja s'ha assenyalat, aquests espais oberts que caracteritzen el nucli són, entre d'altres, la Plaça, es Mercadal, es Fossar o la Plaça dels Reis de Mallorca.

Els materials de construcció dels immobles que conformen el teixit residencial són els habituals de la zona i van des de la mamposteria ordinària revestida, passant pel tapial en alguns indrets, fins a l'ús dels carreus de marès en algunes edificacions benestants o a zones específiques d'alguns edificis. La majoria d'aquests han arribat a l'actualitat presentant revestiments continus a façanes, algunes amb decoració de franges horitzontals o emmarcant els buits de la façana principal. D'entre els altres materials presents es pot destacar la fusta, tant a nivell estructural com en tancaments. Els edificis singulars amb altre tipus d'usos solien presentar una millor fàbrica, amb la utilització de materials de millors qualitats i per tant en general major durabilitat.

3. ESTAT DE CONSERVACIÓ

Pel que fa a l'estat de conservació de la tipologia urbana, tal i com es recull a la memòria descriptiva es pot observar bastant bé l'entramat urbà medieval tant pel que fa a l'estructura viària com pel que fa al conjunt edilici. Això no vol dir en cap cas que no s'hagin realitzat actuacions urbanístiques, però si que aquestes no han estat tan contundents com per haver desfigurat l'entramat original de manera substancial.

Pel que respecta a la conservació de la tipologia edilícia, hi ha prou mostres representatives d'edificis residencials de tipologia tradicional, juntament amb elements més monumentals de diferents cronologies i definicions estilístiques. Així i tot, com en tot nucli viu, hi ha hagut en els darrers temps una certa introducció d'elements dissonants que, puntualment, rompen amb la lectura general del conjunt.

Per tant, el nucli presenta encara característiques coherents i rellevants, tant a nivell d'entramat urbà com edificatori (teixit residencial i edificis singulars) que el fan mereixedor d'una protecció específica.

Respecte a l'estat de conservació dels edificis singulars, d'entre els que han estat objecte d'intervenció en els darrers anys es poden citar: restauració completa de l'interior de l'església per tal d'esmenar determinats problemes estructurals; algunes intervencions puntuals a l'interior de la rectoria; restauració, per fases, del convent dels mínims, amb usos administratius; algunes intervencions puntuals a l'hospital i oratori de sant Josep; rehabilitació de la quarta planta per a usos assistencials; intervencions a Can Servera per al canvi a usos turístics; restauració de Ca Don Enric d'Espanya, i intervencions a Can Gili.

Com a intervencions en espais públics es poden indicar la peatonalització del centre, incloent la Plaça o una reforma parcial de la plaça del Fossar.

Parlar d'un estat de conservació de l'entorn de protecció de protecció és complex, ja que l'entorn no és una envoltant homogènia sinó que en ella s'hi troben diversitat de situacions. En qualsevol cas, l'estat de conservació de tota aquesta zona interessarà en tant que afecti a la conservació / protecció del propi conjunt històric.

4. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ DE LA DELIMITACIÓ DEL BÉ I DE L'ENTORN

Per a la realització de la delimitació tant del propi bé com del seu entorn de protecció s'han tengut en compte les característiques tant del propi conjunt i els creixements urbans com del seu entorn en general (per al coneixement d'aquestes s'ha consultat la bibliografia existent i les planimetries històriques publicades, que han permès veure l'evolució del nucli), trobant-se, els principals arguments, descrits en el present informe.

L'objectiu de la delimitació que ara es proposa és el d'incloure un àmbit que reculli el nucli antic de Sineu, i que permeti salvaguardar tant les característiques edificies com urbanístiques que el configuren, així com crear una envoltant, entre la ciutat històrica i la ciutat d'evolució més contemporània, en la que ja s'adopten solucions que trenquen amb la ciutat històrica.

a) Descripció i justificació de la delimitació del Conjunt Històric:

La delimitació del bé incorpora tota la zona urbana consolidada fins al segle XIX, que es podria denominar ciutat històrica, fruit del procés històric i social de Sineu, iniciat amb la consolidació del nucli durant l'edat mitjana i amb importants petjades de les següents centúries per constituir un dels principals focus comercials, a la vegada que polític i social, del centre de l'illa.

En aquest sentit, creim doncs, que és d'aplicació el que indica l'article 6.6 de la llei 12/98, en el que indica que, en el cas de béns que tinguin restes en el subsòl que només siguin susceptibles d'ésser estudiats amb metodologia arqueològica, tendran també la condició de zona arqueològica.

La zona inclosa dins la delimitació del conjunt històric abasta una superfície aproximada de 19, 64 ha.

b) Descripció i justificació de la delimitació de l'entorn de protecció del CH:

La zona inclosa dins la delimitació de l'entorn de protecció del conjunt històric abasta una superfície aproximada de d'unes 47,11 ha.

Per a la delimitació de l'entorn de protecció, i tot recordant els preceptes que es pretenen salvaguardar amb aquesta, s'han tengut en compte criteris històrics, paisatgístics, ambientals i de visualització, aplicats de forma combinada, que se poden concretar en els següents:

-Protecció dels espais relacionats històricament: En general tota la zona immediata del conjunt es pot definir com relacionada històricament amb el mateix. A més a més, s'han inclòs aquelles zones que està documentat que tingueren una relació directa amb el conjunt o amb la seva planificació.

-Integració del bé en el paisatge: per tal d'integrar el conjunt amb la seva envoltant més propera, s'ha inclòs la franja més pròxima de les àrees urbanes d'extensió de la ciutat. Tal i com ja s'ha explicat, aquest nucli no creix de forma concèntrica sinó que creix sempre a partir la presència dels elements immobles vinculats a importants centres polítics o religiosos, i dels camins, que funcionen

com a eixos vertebradors de la seva relació amb el territori, a la vegada que són els suports d'aquests creixements urbans.

-Finalment, s'han tengut en compte les necessitats de visualització i significació del conjunt històric:

-Visuals del conjunt històric, de tal manera que es pugui entendre el mateix, o alguna de les seves característiques més rellevants. Aquestes visuals s'han usat en combinació de tots els altres punts assenyalats anteriorment i han servit per acotar l'extensió d'aquells conceptes.

-Visuals i perspectives estètiques consolidades històricament i/o col·lectivament. Es tracta d'aquelles visuals que ja s'han integrat a la idiosincràsia del lloc. Entre aquestes, i d'acord amb la forma d'estructuració de la ciutat des de l'origen i que ha perviscut fins als nostres dies estan les que s'obtenen des dels camins d'accés al nucli, els mateixos que han resultat després suports de futurs creixements urbans.

5. PRINCIPALS DIRECTRIUS D'INTERVENCIÓ I MESURES DE PROTECCIÓ PER AL CONJUNT HISTÒRIC I EL SEU ENTORN DE PROTECCIÓ

a. Conjunt històric

Establir les directrius d'intervenció i mesures de protecció d'un conjunt històric i del seu entorn de protecció resulta complex. Hi ha però una sèrie de directrius bàsiques, encaminades a protegir aquelles característiques i valors que han estat exposats a la memòria que figura en aquest informe i que són les principals que en motiven la seva declaració.

Un dels preceptes bàsics i evidents és que s'han de conservar les característiques tipològiques del bé, tant en els aspectes urbanístics com arquitectònics i ambientals. (art. 41.2.a: es mantindrà l'estructura urbana i arquitectònica del conjunt i les característiques generals de l'ambient i de la silueta paisatgística...).

Aquesta conservació tipològica hauria d'arribar també a la conservació a nivell de tipologia estructural de les edificacions, tècniques i materials de construcció tradicionals.

També són importants els aspectes de contemplació d'aquest conjunt, en aquest sentit l'art. 41.2.b i c assenyalen que es prohibirà la col·locació d'elements i instal·lacions que impliquin una ruptura de l'estructura o la composició de la façana, o que impliquin perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn, així com la col·locació d'anuncis i rètols publicitaris que atemptin contra els valors estètics.

Finalment no es pot oblidar que la continuada ocupació des d'època islàmica d'aquest nucli fa que sigui necessari que es tinguin en compte la seva riquesa arqueològica, tant del subsòl com d'edificacions històriques i per tant, a l'àrea integrant del CH, s'haurà de preveure la realització dels pertinents estudis i intervencions arqueològiques, en els termes reglamentàriament prevists.

Entorn de protecció

Les motivacions assenyalades a l'apartat de justificació de delimitació d'aquest entorn ens poden començar a indicar cap on han d'estar dirigides les mesures encaminades a la seva protecció. En primer lloc, una de les funcions fonamentals d'aquest entorn de protecció és la preservació dels immobles i espais públics que formen l'àmbit visual i ambiental immediat i aquells elements urbans sobre els què, qualsevol intervenció, pugui afectar negativament en la percepció del propi bé, en aquest cas el conjunt històric.

Una altra de les funcions és la preservació de les visuals. Principalment les visuals cap al conjunt històric, sense descartar tampoc algunes visuals des del conjunt històric. Les visuals cap al conjunt històric que s'han de preservar són totes aquelles que resulten significatives, és a dir, que poden donar indicis de la configuració i característiques d'aquest conjunt històric (es tenen aquestes visuals per exemple, des de les zones on la topografia és més acusada i no estan consolidades per construcció), sense oblidar mai el que s'anomena les visuals històriques, o ja consolidades històricament. En aquest cas les principals serien sense dubte les visuals que es tenen des de l'accés al nucli per als principals camins, i en l'actualitat, les visuals que es tenen des de la via de circumvalació.

Cal protegir també, no només en el conjunt sinó també en el seu entorn, tots els aspectes referits a la visualització del conjunt i el seu envoltant més pròxim, és a dir, s'hauran de vigilar especialment aspectes de volumetria, senyalètica, cromatismes, enllumenat, moviments de terres, etc.

Per tant, s'han de controlar i fins i tot millorar tant els aspectes de visuals com els de visualització del conjunt.

Una altre de les funcions primordials de l'entorn de protecció és la protecció física del propi bé, del conjunt històric en aquest cas. Això vol dir que tots els temes dels límits del conjunt s'han d'estudiar amb molt de detall en el seu

tractament per evitar afeccions físiques negatives al conjunt (adossaments inadequats, evacuació d'aigües i humitats, sanejament, tràfic rodat, etc.). Fins i tot afeccions de tipus més ampli com ara la implantació d'alguns elements o instal·lacions que poguessin provocar o augmentar el risc de contaminació no només visual sinó també acústica o en general ambiental.

Tot depenent la intervenció que es tracti, poden ser, en determinats casos necessaris també dur a terme determinats estudis en matèria arqueològica.

La llei 12/98 tracta el tema dels criteris d'intervenció en els entorns de protecció dels béns d'interès cultural en el seu art. 41.3, assenyalant que el volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme de les intervencions en els entorns de protecció d'aquests béns no podran alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea ni pertorbar la visualització del bé. Així mateix, es prohibirà qualsevol moviment de terres que comporti una alteració greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol abocament d'escombraries, runes o deixalles.

b. Planejament urbanístic municipal

La legislació vigent assenjala uns preceptes concrets en relació al planejament urbanístic per a la preservació dels conjunts històrics:

- En l'art. 36, després de recordar que la declaració d'un immoble com a BIC vincularà els plans i normes urbanístiques que l'afectin, assenjala que en el cas d'un conjunt històric, entre d'altres, serà necessari elaborar, per part de l'ajuntament, 'un pla especial de protecció o un instrument urbanístic de protecció, o adequar-ne un de vigent', que compleixi les exigències de la llei.

- En l'art. 37 assenjala que qualsevol intervenció en una zona arqueològica, així com en la seva zona de protecció, haurà de comptar sempre amb l'autorització prèvia de la CIOTUPH, i que mentre no s'hagi aprovat definitivament la normativa urbanística de protecció per al conjunt històric, 'per a la concessió de llicències o l'execució de les atorgades abans d'iniciar-se l'expedient de declaració, serà necessària l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, i en tot cas, no es permetran alineacions noves, alteracions de l'edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions'. Una vegada aprovada definitivament aquesta normativa, els ajuntaments seran competents per autoritzar directament les obres que desenvolupin el planejament aprovat (excepte quan es tracti de monuments, zona arqueològica o zona paleontològica) i hauran de comunicar a la Comissió, en el termini màxim de 10 dies, les autoritzacions i llicències concedides.

- En l'art 39 fa referència als plans urbanístics dels conjunts històrics, assenyalant quins són els preceptes bàsics a incorporar:

1. catalogació, tant si són immobles edificats com espais lliures interiors o exteriors, dels elements que formen part del conjunt, les estructures significatives i els components naturals de cada element i el seu entorn, dispensant una protecció integral als immobles declarats BIC i per a la resta un règim adequat i especial de protecció per a cada cas.

2. Les remodelacions urbanes només es permetran excepcionalment quan impliquin una millora de l'entorn territorial o urbà i contribueixin a la conservació general del conjunt.

3. S'haurà de mantenir l'estructura urbana i arquitectònica, com també les característiques generals de l'ambient. Les substitucions d'immobles seran excepcionals i només si han de contribuir a la conservació general del conjunt. Es mantindran les alineacions urbanes existents.

c. Demés articles

A part dels citats, hi ha a més tota una sèrie d'articles de la llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, que també són d'aplicació: article 2 (col·laboració entre les administracions públiques), 3 (col·laboració del particulars), 22 (protecció general dels béns del patrimoni històric), 23 (protecció de béns immobles), 24 (suspensió d'obres), 26 (deure de conservació de béns culturals i catalogats), 27 (incompliment dels deures de conservació), 28 (reparació de danys), 29 (informes i autoritzacions), 36 (planejament urbanístic), 37 (autorització d'obres), 38 (instruments d'ordenació urbanística i mesures de protecció), 39 (plans urbanístics de conjunts històrics), 40 (llicències), 41 (criteris d'intervenció), i tot allò resulti d'aplicació del títol III (patrimoni arqueològic i paleontològic).

6. ALTRES FIGURES DE PROTECCIÓ

El nucli de Sineu inclou els següents elements que, segons la llei 12/98, ja gaudeixen, per si mateixos, del màxim nivell de protecció, tot atenent la seva condició de Béns d'Interès Cultural (BIC):

4. Convent Monges Concepcionistes (BOE, 125, 05/05/1949)

5. Església Parroquial de Santa Maria (BOIB 63, 06/05/03)

6. Església i Convent de Jesús (Antic Convent dels Mínims i actual ajuntament) (BOIB 187, 13/12/05)

7. Creu de la Placeta d'en Rapo (BOE 77, 30/3/1963)

8. Creu d'en Rabassa (BOE 77, 30/3/1963)

9. Creu d'En Pastor (BOE 77, 30/3/1963)

7. CONCLUSIONS

L'evolució urbana de Sineu es tradueix en la seva morfologia urbana en una clara diferenciació entre el seu nucli primitiu medieval i la seva ampliació, el creixement modern i els eixamples del segle XIX i XX, que es distingeixen pel tipus d'entramat urbà.

La part que conserva uns valors culturals de major rellevància és la que inclou el nucli més antic i fins al perímetre modern, on s'inclouen valors històrics, arquitectònics de nombrosos immobles concrets i d'altres de tipus urbanístic i ambiental, configurant un conjunt de gran rellevància.

Aquesta ocupació del territori de forma continuada des de l'època medieval, i la presència d'importants edificis vinculats a l'organització política d'aquesta època, confereix al nucli antic de Sineu un ric potencial arqueològic. Moltes vegades el patrimoni arqueològic no és clarament identificable a simple vista. Per tant, entenem que el subsòl, així com a les edificacions històriques del conjunt històric proposat i el seu perímetre, poden proporcionar informació inèdita. En tant que aquests espais han de ser objecte d'especial protecció, proposem que el conjunt històric gaudeixi també de la consideració de Zona Arqueològica.

Annex 2: Planimetria

